

Gelir Düzeyi ve Sağlık Harcamalarının Beklenen Yaşam Süresi ve Bebek Ölüm Oranı Üzerindeki Etkileri*

The Effects of Income and Health Expenditures on Life Expectancy at Birth and Infant Mortality

Şevket TÜYLÜOĞLU¹
Mustafa TEKİN²

ÖZET

Bir ülkenin kalkınmışlık seviyesi o ülkede yaşayan insanların gelir, eğitim ve sağlık göstergeleri ile birlikte açıklanmaktadır. Sağlık eğitime nitelik ve üretime verimlilik kazandırmasından dolayı kalkınma iktisadı içerisinde ayrı bir önemi vardır. Bu çalışmada kalkınmanın en önemli ölçütlerinden biri olan sağlık ve sağlığın göstergesi olarak da doğumda beklenen yaşam süresi ve bebek ölüm oranı ele alınmıştır. Bu çalışmanın amacı uluslararası düzeyde gelir düzeyinin ve sağlığa yapılan harcamaların ele aldığımız değişkenler üzerinde nasıl bir etkide bulunabileceğini ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla, 176 ülkenin 2003 yılına ait iktisadi göstergelerinin sağlık göstergelerini açıklayıcılığı çoklu regresyon analizi ile incelenmiştir. Yapılan analizlere göre, beklenen yaşam süresi ve bebek ölüm oranı üzerinde sağlık harcamalarının gelir düzeyine göre daha fazla etkili olması, sadece gelir düzeyinin artırılmasına güvenilemeyeceğini göstermektedir. Bu sonuç kalkınma iktisadı argümanları ile de uyumludur.

Anahtar Kelimeler: Kişi Başına Gelir, Kişi Başına Sağlık Harcaması, Doğumda Beklenen Yaşam Süresi, Bebek Ölüm Oranı, Kalkınma İktisadı

ABSTRACT

Development level of a country is explained with income, education and health indicators of the country's population. Health has a distinguished place in development economics because it provides quality to education and increases productivity. In this study, the health issue which is one of the important indicators in development is discussed by examining life expectancy at birth and infant mortality rate indicators. The objective of this study is to determine how income level and health expenditure affect these indicators at an international level. By doing this, the effect of economic indicators on health indicators is investigated by the multiple regression method for 176 countries in 2003. The conclusions from analyses suggest that life expectancy at birth and infant mortality rates are affected more by health expenditures than income levels denoting that increasing income level is not only a reliable factor. This result is consistent with the arguments of development economics.

Keywords: Per Capita Income, Per Capita Health Expenditure, Life Expectancy, Infant Mortality, Development Economics

* Bu çalışmaya Tekin (2007) kaynağında belirtilen yüksek lisans tezi temel teşkil etmiştir.

¹ Doç.Dr., Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü, E-mail: tuyluoglu@karaelmas.edu.tr

² Sağlık Bakanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, E-mail: mustafa.tekin@saglik.gov.tr